

24 Martie 2023 – Ziua Mondială de Luptă Împotriva Tuberculozei

„DA! PUTEM ELIMINA TUBERCULOZA.”

Tuberculoza, o prioritate de sănătate publică în România

Tuberculoza (TB), cea mai vindecabilă dintre bolile infecțioase cronice, care și-a făcut simțită prezența de milenii iar agentul microbian a fost descoperit cu mai bine de 142 de ani în urmă de către cercetătorul german Robert Koch, **continuă să provoace grave probleme de sănătate publică la nivel mondial.**

În fiecare an comemorăm **Ziua Mondială a Luptei Împotriva Tuberculozei** pe 24 Martie, prilej pentru a atenționa opinia publică cu privire la consecințele devastatoare ale TB în domeniul sănătății publice, a impactului acestora în plan social și economic și pentru încurajarea intensificării eforturilor pentru eliminarea epidemiei globale de tuberculoză.

Tema Zilei Mondiale de Luptă Împotriva a Tuberculozei 2023 - „**Da! Putem elimina TB!**” - își propune să inspire speranța și să încurajeze investiții sporite, o absorbție mai rapidă a noilor recomandări ale Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), adoptarea inovațiilor, acțiuni accelerate și colaborare multisectorială pentru combaterea epidemiei de tuberculoză.

Deși eforturile conjugate la nivel mondial pentru combaterea bolii au salvat aproximativ 74 milioane de vieți din anul 2000 până în prezent, tuberculoza rămâne una dintre cele mai letale boli din lume, în fiecare zi peste 4300 de persoane pierzându-și viața din cauza acesteia.

La cinsprezece ani de la aderarea la Uniunea Europeană, **România continuă să ocupe primul loc privind Incidența globală a TB**, atât în rândul populației adulte cât și a celei infantile. În ultimii 20 de ani, în România s-au înregistrat progrese importante în asigurarea controlului bolii:

- **Incidența globală a TB (cazuri noi și recidive)** a scăzut cu 67.7%, de la un maximum de 142,9‰₀₀₀ (30.985 cazuri) în anul 2002 la 46.1‰₀₀₀ (8.824 cazuri) în anul 2022 (figura nr.1a), dar cu o repartizare neuniformă la nivel de județe (figura nr.1b) evidențiind factorii determinanți în asigurarea controlul TB: statusul social și adresabilitatea la serviciile medicale de profil;

Figura nr. 1a. Incidența globală a TB în România, în anii 2002-2022

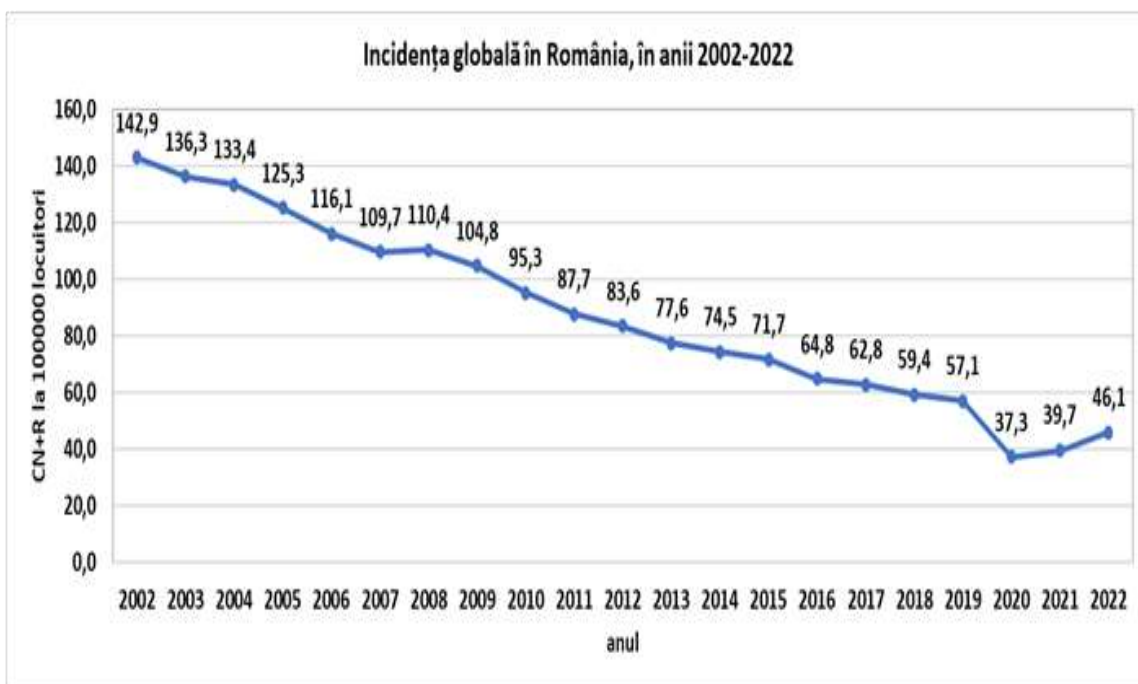

Figura nr. 1b. Incidența globală a TB pe județe, în anul 2022

- **Incidența TB la copiii cu vârste cuprinse între 0 - 14 ani** a scăzut cu 77.7%, de la 48,1‰ (1809 cazuri) în anul 2002 la 10.7 ‰ (327 cazuri) în anul 2022 (figura nr.2a), de asemenea cu o repartizare neuniformă la nivel de județe (figura nr.2b);

Figura nr. 2a. Incidența globală la copii în România, în anii 2002-2022

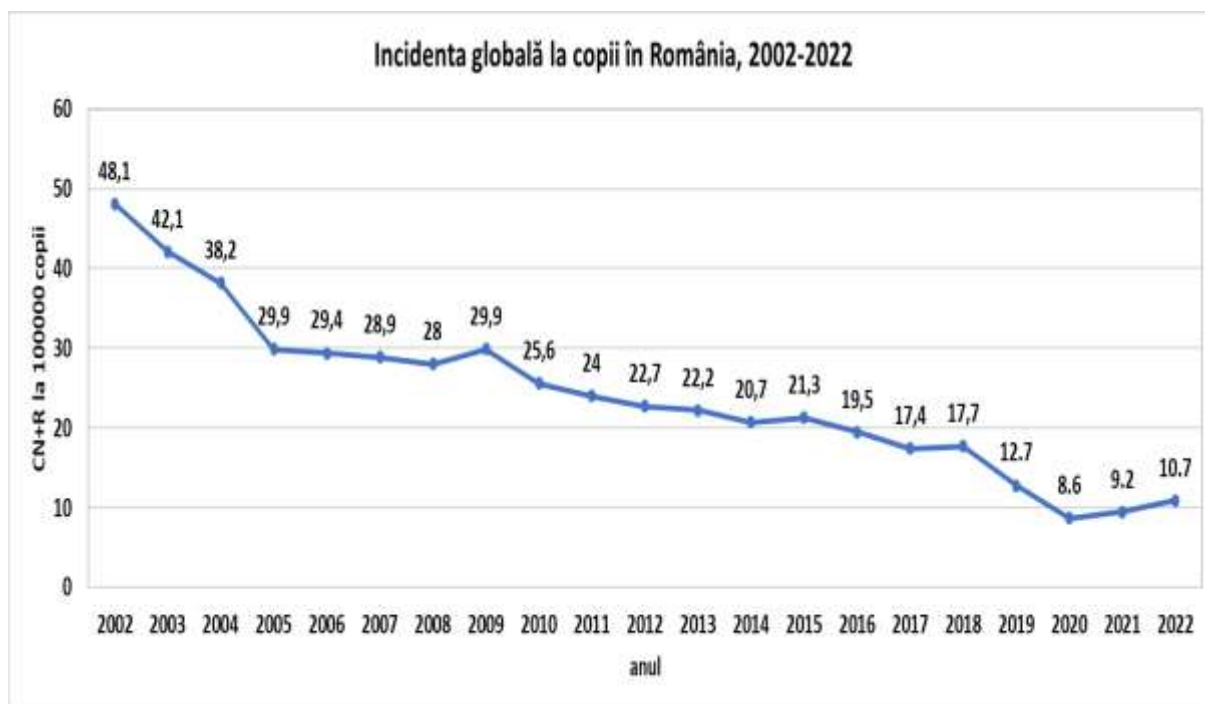
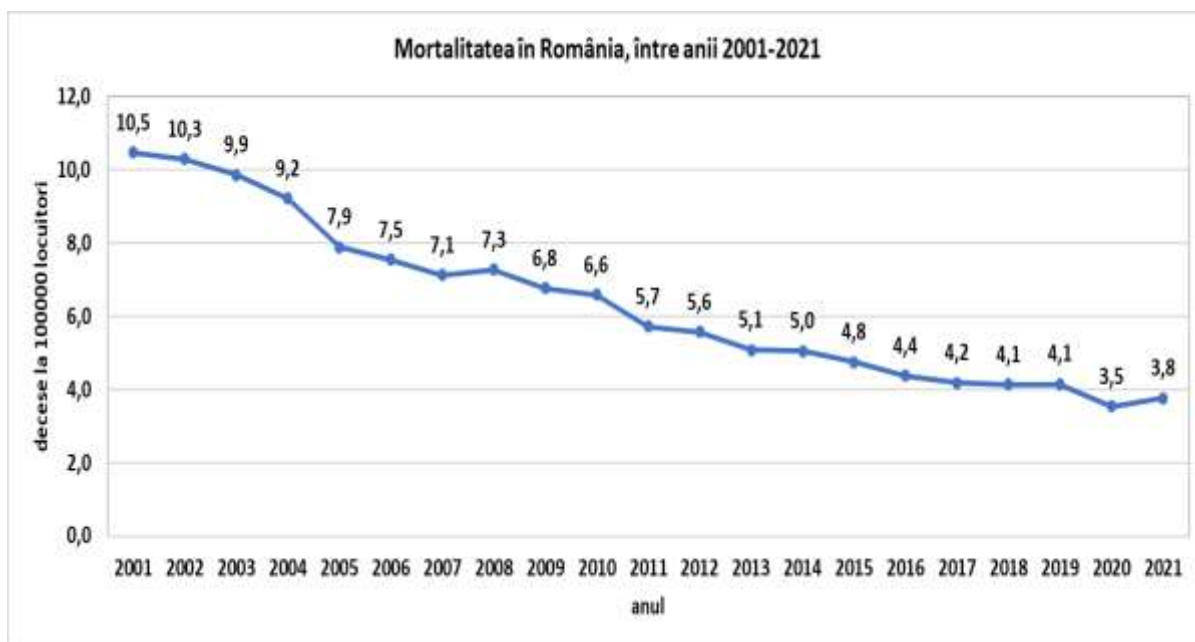

Figura nr. 2b. Incidența TB la copii pe județe, în anul 2022

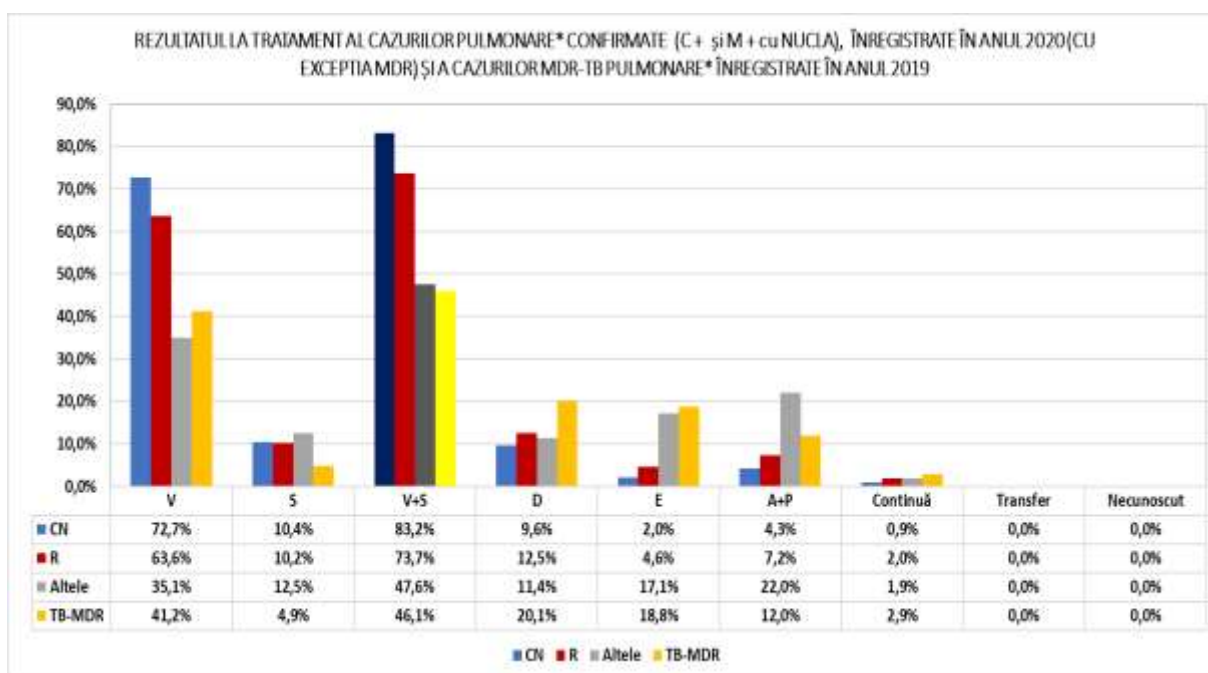

- **Mortalitatea prin TB** a scăzut cu o rată de 63.1% în intervalul 2002-2021, de la 10,3‰ în anul 2002 la 3.8 ‰ în anul 2021(figura nr.3).

Figura nr. 3. Mortalitatea prin TB în România, între anii 2001-2021

Pandemia COVID -19, cu o rată de mortalitate dintre cele mai înalte din ultimii 100 de ani, a condus la o scădere artificială a principalilor indicatori de impact ai TB atât la nivel mondial (cu peste 28%) cât și la nivel național (cu până la 35%), în special în perioada 2020-2022.

Reala problemă de sănătate publică rămâne însă tuberculoza chimiorezistentă, care ridică serioase obstacole în controlul TB în întreaga lume. Dacă în prezent în România tuberculoza cu tulpini sensibile are o rată de vindecare de peste 83%, cea cu tulpini rezistente la Isoniazidă și Rifampicină are șanse de vindecare destul de reduse, sub 50% (figura nr. 4).

Figura nr. 4. Indicatori de rezultat TB (CN+R) și TB MDR

În România, Ministerul Sănătății consideră tuberculoza o problemă majoră de sănătate publică și ca urmare, activitățile de combatere a răspândirii acesteia prevăzute în Programul Național de Prevenire, Supraveghere și Control al Tuberculozei (PNPSCT) – diagnosticul și tratamentul bolnavilor de TB, controlul contactilor acestora, tratamentul preventiv, activitățile de informare, educare, comunicare sunt gratuite. Intervențiile incluse în PNPSCT urmăresc asigurarea serviciilor centrate pe pacient, în conformitate cu recomandările OMS.

Controlul Tuberculozei este o problemă globală de sănătate publică iar realizarea țintelor la nivel național presupune o abordare multisectorială, aducând laolaltă atât instituțiile statului, Ministerul Sănătății, alte ministere, PNPSCT dar și organizații științifice, organizații internaționale, organizații nonguvernamentale.

Tuberculoza nu are granițe. Mobilitatea sporită a populației în cadrul regiunii europene impune cu necesitate noi modalități de colaborare a instituțiilor abilitate din toate statele, dimensiunea regională a strategiilor de combatere a TB și colaborarea fiind esențiale.

Finalizarea agendei OMS pentru a pune capăt tuberculozei în zonele de vest, centru și est ale regiunii a devenit mai dificilă, prin urmare necesită mai multă influență politică. Răspunsul la TB trebuie să fie unul sistemic, prin abordarea de modele noi pentru asigurarea serviciilor medicale, a depistării pacienților, aprovizionarea cu medicamente, sisteme informatice pentru colectarea datelor și monitorizarea pacienților.

Readucerea Tuberculozei în centrul atenției politice trebuie să acționeze ca o oportunitate de a „reconstrui diferit”, folosind cele mai noi lecții învățate în pandemie, care să determine adoptarea rapidă a tehnologiei, a noilor tratamente și a celor mai eficiente modele de intervenție pentru combaterea TB în întreaga regiune.

Societatea Română de Pneumologie prin Secțiunea TB, se alătură pe deplin acestor demersuri și, prin acțiunile și evenimentele sale, susține inițiativele de eliminare a tuberculozei promovate de Programul Național de Prevenire, Supraveghere și Control al Tuberculozei, în acord cu agenda Organizației Mondiale a Sănătății.

Președinte Societatea Română de Pneumologie
Prof. Dr Roxana Nemeș

Președinte Secțiunea TB a SRP
Cadru didactic asoc. Dr. Adriana Socaci

Coordonator Național al PNPSCT
Conf. Dr Gilda Georgeta Popescu